

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEA
od 2. travnja 2020.¹

Predmet C-264/19

**Constantin Film Verleih GmbH
protiv
YouTube LLC,
Google Inc.**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Autorsko pravo i srodna prava – Platforma za dijeljenje videozapisa na internetu – YouTube – Stavljanje filma na internet bez suglasnosti nositelja prava – Postupak u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva – Direktiva 2004/48/EZ – Članak 8. – Pravo nositelja na informaciju – Članak 8. stavak 2. točka (a) – Pojam ‚imena i adrese‘ – Opseg – Adresa elektroničke pošte, IP adresa i telefonski broj – Isključenje”

I. Uvod

1. Ovaj je zahtjev za prethodnu odluku upućen u okviru spora između Constantin Film Verleih GmbH, društva za distribuciju filmova sa sjedištem u Njemačkoj, s jedne strane, te društva YouTube LLC i njegova matičnog društva Google Inc., oba sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama, s druge strane.

2. Taj se spor odnosi na odbijanje društava YouTube i Google da pruže određene informacije koje je zahtijevalo društvo Constantin Film Verleih, a odnose se na korisnike koji su na internet stavili više filmova kršeći isključiva prava iskorištavanja društva Constantin Film Verleih. Konkretnije, ovo je potonje društvo zahtijevalo od društava YouTube i Google da mu dostave adrese elektroničke pošte, telefonske brojeve i IP adrese koje su rabili ti korisnici.

3. Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) pita se, u biti, jesu li takve informacije obuhvaćene člankom 8. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2004/48/EZ², na temelju kojeg nadležna sudska tijela mogu narediti dostavu „imena i adrese” određenih kategorija osoba povezanih s robom ili uslugama koje povređuju pravo intelektualnog vlasništva.

4. Zbog razloga koje ću iznijeti u nastavku ovog mišljenja, uvjeren sam da pojam „imena i adrese” utvrđen u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48 ne uključuje niti jednu od gore spomenutih informacija.

¹ Izvorni jezik: francuski

² Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157., str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.)

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

5. Uvodne izjave 2., 10. i 32. Direktive 2004/48 glase kako slijedi:

„(2) Zaštita intelektualnog vlasništva izumitelju ili stvaratelju trebala bi omogućiti da od svog izuma ili kreacije ostvari zakonitu dobit. Također bi trebala omogućiti najšire moguće širenje djela, ideja i novih znanja i iskustva. Istovremeno ne bi trebala kočiti slobodu izražavanja, slobodan protok informacija ili zaštitu osobnih podataka, uključujući i one na Internetu.

[...]

(10) Cilj je ove Direktive usklađivanje zakonodavnih sustava radi osiguravanja visoke, jednake i istovrsne razine zaštite na unutarnjem tržištu.

[...]

(32) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i drži se načela priznatih posebno u Povelji [Europske unije] o temeljnim pravima [...] ³. Ova Direktiva osobito nastoji osigurati puno poštovanje intelektualnog vlasništva, u skladu s člankom 17. stavkom 2. te Povelje.”

6. Članak 2. te direktive, pod naslovom „Područje primjene”, predviđa u svojem stavku 1. i stavku 3. točki (a):

„1. Ne dovodeći u pitanje sredstva koja su predviđena ili koja mogu biti predviđena zakonodavstvom [Unije] ili nacionalnim zakonodavstvom, ako su ta sredstva povoljnija za nositelje prava, mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni ovom Direktivom primjenjuju se, u skladu s člankom 3., na svaku povredu prava intelektualnog vlasništva kako je predviđeno pravom [Unije] i/ili nacionalnim pravom dotične države članice.

[...]

3. Ova Direktiva ne utječe na:

(a) odredbe [Unije] koje uređuju materijalno pravo intelektualnog vlasništva, Direktivu 95/46/EZ [...]”.

7. Članak 8. Direktive 2004/48, naslovljen „Pravo na informaciju”, određuje:

„1. Države članice osiguravaju da, u okviru postupaka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva i kao odgovor na opravdan i razmjeran zahtjev tužitelja, nadležna sudska tijela mogu narediti da informaciju o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga koje povrjeđuju prava intelektualnog vlasništva treba pružiti počinitelj povrede i/ili bilo koja druga osoba:

(a) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini posjeduje robu koja povrjeđuje pravo;

(b) za koju je utvrđeno da se na komercijalnoj razini koristi uslugama koje povrjeđuju pravo;

(c) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povrjeđuju pravo;

³ U daljnjem tekstu: Povelja

ili

(d) koju je osoba iz točki (a), (b) ili (c) navela kao osobu koja je sudjelovala u proizvodnji, izradi ili distribuciji robe ili pružanj[u] usluga.

2. Podaci iz stavka 1., prema potrebi, obuhvaćaju:

(a) imena i adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene;

(b) podatke o proizvedenim, izrađenim, dostavljenim, primljenim ili naručenim količinama, kao i o cijeni po kojoj su ta roba ili usluge plaćene.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje ostale zakonske [i podzakonske] odredbe koje:

(a) nositelju prava dodjeljuj[u] pravo na primanje potpunijih informacija;

(b) uređuju korištenje informacija u građanskim i kaznenim predmetima koje se priopćavaju na temelju ovog članka;

(c) uređuju odgovornost za zloupotrebu prava na informacije; ili

(d) pružaju mogućnost odbijanja davanja informacija koje bi osobu iz stavka 1. prisilile da prizna svoje vlastito sudjelovanje ili sudjelovanje svojih bliskih rođaka u povredi prava intelektualnog vlasništva, ili

(e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu osobnih podataka.”

B. Njemačko pravo

8. Na temelju članka 101. stavka 1. prve rečenice Urheberrechtsgesetzes (Zakon o autorskim pravima, u daljnjem tekstu: UrhG), oštećenik može od onoga tko u komercijalne svrhe povrjeđuje autorsko pravo ili drugo pravo zaštićeno tim zakonom zahtijevati da odmah dostavi informacije o podrijetlu i distribucijskom kanalu primjeraka kojima se povrjeđuje pravo ili drugih proizvoda.

9. U slučaju očite povrede, ne dirajući u članak 101. stavak 1. UrhG-a, to pravo na informaciju može se, na temelju članka 101. stavka 2. prve rečenice točke 3. UrhG-a, također ostvarivati protiv osobe koja je u komercijalne svrhe pružala usluge koje su korištene u aktivnostima koje povrjeđuju pravo.

10. Onaj tko je dužan pružiti informacije mora na temelju članka 101. stavka 3. točke 1. UrhG-a navesti imena i adrese proizvođača, dobavljača i drugih prethodnih posjednika primjeraka ili drugih proizvoda, korisnika usluga kao i trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene.

III. Glavni postupak, prethodna pitanja i postupak pred Sudom

11. Constantin Film Verleih je društvo za distribuciju filmova sa sjedištem u Njemačkoj.

12. YouTube, društvo sa sjedištem u Sjedinjenim Državama i u vlasništvu društva Google, upravlja istoimenom internetskom platformom.

13. Društvo Constantin Film Verleih raspolaže u Njemačkoj isključivim pravima iskorištavanja kinematografskih djela „Parker” i „Scary Movie 5”.

14. Između lipnja 2013. i rujna 2014. ta su dva djela stavljena na internet preko platforme „Youtube” bez suglasnosti društva Constantin Film Verleih. Dana 29. lipnja 2013. kinematografsko djelo „Parker” stavljeno je na internet, u cjelokupnom trajanju i na njemačkom jeziku, pod korisničkim imenom „N1”. Do blokade do koje je došlo 14. kolovoza 2013. ono je viđeno više od 45 000 puta. U rujnu 2013. kinematografsko djelo „Scary Movie 5” stavljeno je na internet u cjelokupnom trajanju pod korisničkim imenom „N2”. Do blokade do koje je došlo 29. listopada 2013. ono je viđeno više od 6000 puta. Dana 10. rujna 2014. još jedan primjerak potonjeg djela stavljen je na internet pod korisničkim imenom „N3”. Do blokade do koje je došlo 21. rujna 2014. ono je viđeno više od 4700 puta.

15. Društvo Constantin Film Verleih zahtijevalo je od društava YouTube i Google niz informacija za svakog od korisnika koji su ta djela stavili na internet.

16. Sud koji je uputio zahtjev utvrdio je da su ispunjene pretpostavke za nastanak prava na informaciju. Slijedom navedenog, doseg spora u glavnom postupku ograničen je sadržajem informacija koje društvu Constantin Film Verleih trebaju pružiti društva YouTube i/ili Google. Taj se spor konkretnije rečeno odnosi na sljedeće informacije:

- adresu elektroničke pošte korisnika,
- telefonski broj korisnika,
- IP adresu koju je korisnik rabio za stavljanje spornih datoteka na internet s točnim trenutkom u kojem su one stavljene na internet, i
- IP adresu koju je korisnik zadnji put rabio za pristup svojem računu za Google/YouTube s točnim trenutkom tog pristupa.

17. Odlučujući u prvom stupnju, Landgericht Frankfurt am Main (Zemaljski sud u Frankfurtu na Majni, Njemačka) odbio je zahtjev društva Constantin Film Verleih za dostavljanje tih informacija.

18. Postupajući po žalbi, Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Visoki zemaljski sud u Frankfurtu na Majni, Njemačka) naložio je društvima YouTube i Google da dostave adrese elektroničke pošte dotičnih korisnika, odbivši zahtjev društva Constantin Film Verleih u preostalom dijelu.

19. Svojom revizijom, izjavljenom Bundesgerichtshofu (Savezni vrhovni sud), društvo Constantin Film Verleih zahtijevalo je da se društvima YouTube i Google naloži da mu dostave sve gore navedene informacije, uključujući telefonske brojeve i IP adrese korisnika. Svojom revizijom društva YouTube i Google zahtijevala su da se u cijelosti odbije zahtjev društva Constantin Film Verleih, također i u dijelu u kojem se odnosi na adrese elektroničke pošte korisnika.

20. Utvrdivši da rješenje koje treba dati za obje revizije ovisi o tumačenju pojma „adrese” utvrđenog u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48, Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Obuhvaćaju li adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i trgovaca na veliko i malo navedene u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive [2004/48], koje su prema potrebi obuhvaćene pojmom podataka iz članka 8. stavka 1. [te] direktive, također:

- (a) adrese elektroničke pošte korisnika usluga i/ili
- (b) telefonske brojeve korisnika usluga i/ili

(c) IP adrese kojima su se korisnici usluga koristili za stavljanje na internet datoteka koje povrjeđuju pravo, zajedno s točnim vremenom kada su te datoteke stavljene na internet?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na točku (c) prvog pitanja:

Obuhvaćaju li podaci koji se moraju pružiti prema članku 8. stavku 2. točki (a) [navedene] [d]irektive također i IP adresu kojom se korisnik neposredno prije stavljanja na internet datoteka koje povrjeđuju pravo koristio radi pristupa svojem korisničkom računu za Google i YouTube, zajedno s točnim vremenom pristupa, neovisno o tome jesu li prilikom tog posljednjeg pristupa počinjene povrede prava [intelektualnog vlasništva]?”

21. Zahtjev za prethodnu odluku zaprimljen je u tajništvu Suda 29. ožujka 2019.

22. Pisana očitovanja podnijeli su društva Constantin Film Verleih, YouTube i Google te Europska komisija.

23. Na raspravi od 12. veljače 2020. održanoj radi iznošenja očitovanja, sudjelovali su zastupnici društava YouTube i Google te Komisija.

IV. Analiza

24. Na temelju članka 8. Direktive 2004/48 države članice imaju obvezu predvidjeti u svojem pravnom poretku mogućnost da nadležna sudska tijela naredi dostavu određenih informacija u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva.

25. Prema tome, u okviru svojih dvaju pitanja, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev traži od Suda odgovor treba li članak 8. stavak 2. točku (a) Direktive 2004/48 tumačiti na način da države članice imaju obvezu predvidjeti mogućnost nadležnih sudskih tijela da u slučaju korisnika koji je na internet stavio datoteke koje povređuju pravo intelektualnog vlasništva, naredi dostavu adrese elektroničke pošte, telefonskog broja, IP adrese rabljene za stavljanje tih datoteka na internet kao i IP adrese rabljene za vrijeme zadnjeg pristupa korisničkom računu.

26. Za razliku od društva Constantin Film Verleih, YouTube, Google i Komisija predlažu da se na ta pitanja odgovori niječno.

27. U skladu sa stajalištem koje zastupaju YouTube, Google i Komisija, te iz razloga navedenih u daljnjem tekstu, mišljenja sam da se ta odredba ne odnosi niti na jedan od podataka navedenih u prethodnim pitanjima.

28. Uvodno ističem da članak 8. stavak 2. točka (a) Direktive 2004/48 uopće ne upućuje na pravo država članica. Slijedom navedenog i primjenom ustaljene sudske prakse, pojam „imena i adrese” jest pojam iz prava Unije koji se mora tumačiti autonomno i ujednačeno⁴.

29. Osim toga, taj pojam nije definiran u Direktivi 2004/48. Također na temelju ustaljene sudske prakse, značenje i doseg izraza koji nije definiran u pravu Unije treba odrediti u skladu s njegovim uobičajenim smislom u svakodnevnom govoru, uzimajući u obzir kontekst u kojem se on koristi i ciljeve propisa kojeg je dio⁵.

⁴ Glede pojma „odgovarajuća naknada”, koji se koristi u članku 9. stavku 7. Direktive 2004/48, vidjeti presudu od 12. rujna 2019., Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, t. 40.). Također na području intelektualnog vlasništva, vidjeti i presude od 22. lipnja 2016., Nikolajeva (C-280/15, EU:C:2016:467, t. 45.), i od 27. rujna 2017., Nintendo (C-24/16 i C-25/16, EU:C:2017:724, t. 70. i 94.).

⁵ Vidjeti, među ostalim, presude od 31. siječnja 2013., McDonagh (C-12/11, EU:C:2013:43, t. 28.), od 6. rujna 2018., Kreyenhop & Kluge (C-471/17, EU:C:2018:681, t. 39.), i od 12. rujna 2019., Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, t. 41.).

30. Dakle, *uobičajeno značenje u svakodnevnom govoru* treba biti polazište u postupku tumačenja pojma „imena i adrese” koji se koristi u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48. Nedvojbeno je da se u svakodnevnom govoru pojam „adresa” osobe, glede kojeg sud koji je uputio zahtjev konkretno dvoji, odnosi samo na poštansku adresu kao što to s pravom ističu YouTube i Google⁶. To tumačenje potvrđuje definicija koju je za taj pojam daje Francuska akademija, to jest „označavanje *mjesta*⁷ gdje s nekoga može kontaktirati”.

31. Glede telefonskog broja, kao drugog elementa informacije na koji se prethodna pitanja odnose, ne vjerujem da je nužno nadugo raspravljati o činjenici da se on ne može uključiti u pojam „imena i adrese” osoba, kako je predviđen u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48, bez obzira je li to u svakodnevnom jeziku ili u bilo kojem drugom kontekstu⁸.

32. Status drugih dvaju elemenata informacije na koje se ta pitanja odnose, to jest adresa elektroničke pošte i IP adresa, zahtijeva nešto veću pozornost.

33. Kao što sam upravo pojasnio, u svakodnevnom govoru, kao polazištu u postupku tumačenja, izraz „adresa” upućuje samo na poštansku adresu. Taj se izraz dakle, kada se koristi bez drugog pojašnjenja, ne odnosi na adresu elektroničke pošte ili na IP adresu.

34. Ovo je tim više točno u kontekstu koji bih okvalificirao kao „opći”, to jest onaj koji premašuje strogi okvir interneta, kao što je to slučaj s člankom 8. stavkom 2. točkom (a) Direktive 2004/48.

35. To tumačenje je potkrijepljeno ispitivanjem drugih zakonodavnih tekstova Unije koji se odnose na adresu elektroničke pošte ili IP adresu. Naime, kada se zakonodavac Unije želio pozvati na adresu elektroničke pošte⁹ ili na IP adresu¹⁰, on je to učinio izrijeком dopunivši izraz „adresa”, kao što su to naglasili YouTube i Google. Prema mojem saznanju, ne postoji nikakav primjer u zakonodavstvu Unije u kojem se izrazi „imena i adrese”, korišteni sami i u općem kontekstu, odnose na telefonski broj, IP adresu ili adresu elektroničke pošte.

36. Slijedom navedenog, iz doslovnog tumačenja članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48 proizlazi da izrazi koje koristi zakonodavac Unije, to jest izrazi „imena i adrese”, ne uključuju nijednu od informacija navedenih u prethodnim pitanjima, kao što su to istaknuli YouTube, Google i Komisija.

6 Nisam zamijetio nikakvu nedosljednost u različitim jezičnim verzijama te odredbe koje se sve odnose na pojam „adrese”: primjera radi, vidjeti „direcciones” za španjolsku verziju, „adresse” za dansku verziju, „Adressen” za njemačku verziju, „addresses” za englesku adresu, „indirizzo” za talijansku verziju, „adres” za nizozemsku verziju, „endereços” za portugalsku verziju, „adresele” za rumunjsku adresu i „adress” za švedsku verziju.

7 Moje isticanje

8 U tom me pogledu ne može razuvjeriti činjenica na koju se poziva društvo Constantin Film Verleih, da telefonski broj može imati funkciju „adrese za dostavu” radi prijenosa podataka, osobito u okviru telefonskih poziva ili aplikacija koje se koriste telefonskim brojem poput WhatsAppa. Pojam „imena i adrese” *osoba*, kako je predviđen u članku 8. Direktive 2004/48, nije očito u nikakvom odnosu s funkcijskom namjenom prijenosa podataka, unatoč činjenici da je ovu potonju bilo moguće okvalificirati kao „adresu za dostavu”.

9 Glede adrese elektroničke pošte ili „elektroničke” adrese vidjeti, među ostalim, članak 88. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2009., L 284, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 171.), članak 14. stavak 1. Uredbe (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o online rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Uredba o online rješavanju potrošačkih sporova) (SL 2013., L 165, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 28., str. 202.), članak 54. stavak 2. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL 2014., L 94, str. 65.), kao i članak 45. stavak 2. točku (a) Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL 2015., L 337, str. 35.).

10 Glede IP adrese, vidjeti, među ostalim, članak 10. stavak 1. točku (e) Direktive 2014/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima (SL 2014., L 130, str. 1.), članak 5. stavak 1. točku (k) Uredbe (EU) 2017/1128 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prekograničnoj prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu (SL 2017., L 168, str. 1.), članak 17. stavak 8., članak 34. stavak 4. točku (j) kao i članak 52. stavak 2. točku (g) Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL 2018., L 236, str. 1.).

37. To tumačenje potvrđuje povijesno tumačenje koje je Komisija izložila. Naime, pripremni akti koju su doveli do donošenja Direktive 2004/48¹¹ ne sadržavaju nikakvu naznaku koja bi, čak i prešutno, upućivala na to da izraz „adresa” koji se koristi u članku 8. stavku 2. točki (a) te direktive treba shvatiti kao da se ne odnosi samo na poštansku adresu, nego i na adresu elektroničke pošte ili IP adresu dotičnih osoba.

38. Komisija je s tim u vezi objasnila da prilikom donošenja Direktive 2004/48 tijekom 2004. zakonodavac Unije u niti jednom trenutku nije imao namjeru uključiti suvremenije oblike „adrese” poput adrese elektroničke pošte ili IP adrese.

39. Prema tome, iz povijesnog tumačenja proizlazi da Direktivu 2004/48 treba tumačiti upućujući samo na tradicionalno shvaćanje tog izraza, to jest poštansku adresu.

40. Iz prethodno navedenog proizlazi da prema i doslovnom i povijesnom tumačenju članak 8. stavak 2. točku (a) Direktive 2004/48 ne obuhvaća adresu elektroničke pošte, telefonski broj i IP adrese koje rabe osobe na koje se ta odredba odnosi.

41. Društvo Constantin Film Verleih protivi se takvom tumačenju držeći se cilja članka 8. Direktive 2004/48 kao i, općenitije, ciljeva koji su zadani tom direktivom.

42. Društvo Constantin Film Verleih smatra da je cilj članka 8. Direktive 2004/48 omogućiti nositelju pravâ intelektualnog vlasništva da utvrdi osobe koje su spomenute u toj odredbi. Stoga te neovisno o njegovom tekstu, stavak 2. tog članka trebalo bi tumačiti na način da se odnosi na „svaku informaciju na temelju koje se mogu utvrditi” te osobe, pri čemu navedene informacije mogu, ovisno o njihovoj dostupnosti, uključivati telefonski broj, adresu elektroničke pošte, IP adresu ili pak bankovne podatke.

43. Smatram da bi prihvaćanje tog tumačenja značilo da Sud mijenja tu odredbu. Shvaćam, naravno, da nositelj pravâ poput društva Constantin Film Verleih izražava želju da se Direktiva 2004/48 izmijeni na način koji bi mu omogućio da lakše utvrdi moguće kršitelje u posebnom kontekstu interneta. Međutim, takva izmjena nije u nadležnosti Suda, nego zakonodavca Unije.

44. Zakonodavac je mogao, da je to bila njegova namjera, uključiti u članak 8. stavak 2. Direktive 2004/48 „svaku informaciju na temelju koje se mogu utvrditi” dotične osobe. Komisija je na raspravi naglasila da je zakonodavac Unije izričito odlučio provesti minimalno usklađivanje ograničeno na imena i adrese, a da pri tome ne uključi ostale elemente informacija na temelju kojih se osoba može utvrditi, poput telefonskog broja ili broja socijalnog osiguranja.

45. Pojašnjavam da se „dinamično” ili teleološko tumačenje te odredbe, koje zagovara društvo Constantin Film Verleih, mora isključiti u takvom kontekstu. Naime, izrazi koji se koriste u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48 ne daju dovoljnu marginu prosudbe da se omogući takvo tumačenje radi uključivanja informacija navedenih u prethodnim pitanjima.

46. U tom se pogledu bezuvjetno slažem s rasuđivanjem koje je nezavisni odvjetnik M. Bobek iznio u točkama 33. do 35., 38. i 39. svojeg mišljenja u predmetu Komisija/Njemačka. U skladu sa zabranom tumačenja *contra legem* i načelom diobe vlasti, mogućnost dinamičnog ili teleološkog tumačenja postoji samo kada je „tekst odredbe [...] *moguće* tumačiti na različite načine, pri čemu mora postojati određeni stupanj tekstualne dvosmislenosti i neodređenosti”¹².

11 Vidjeti osobito Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama i postupcima zaštite prava intelektualnog vlasništva od 30. siječnja 2003. (COM (2003) 46 *final*) kao i izvješće Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 29. listopada 2003. (SL 2004., C 32, str. 15.) te izvješće Europskog parlamenta od 5. prosinca 2003. (A5-0468/2003) o tom prijedlogu. Prijedlog direktive ne sadržava nikakvo objašnjenje glede smisla koji treba pridodati riječima „imena i adrese”. Osim toga, Parlament nije predložio izmjenu u pogledu budućeg teksta članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48.

12 Mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Bobeka u predmetu Komisija/Njemačka (C-220/15, EU:C:2016:534, t. 34.)

47. Međutim, u ovom predmetu to nije slučaj. Kao što sam to prethodno objasnio, doslovno i povijesno tumačenje isključuju bilo kakvu dvosmislenost u doseg izraza „imena i adrese” koji se koristi u članku 8. stavku 2. točki (a) Direktive 2004/48.

48. Društvo Constantin Film Verleih se također poziva, općenitije, na ciljeve koji su zadani Direktivom 2004/48. Smatram da ta argumentacija ne može dovesti u pitanje tumačenje prethodno navedene odredbe, s obzirom da njezin tekst nije dvosmislen. Ipak, u nastavku ću radi potpunosti ispitati navedenu argumentaciju.

49. Naravno, nije sporno da se Direktivom 2004/48 nastoji osigurati visoka razina zaštite intelektualnog vlasništva na unutarnjem tržištu, kao što je to pojašnjeno u njezinim uvodnim izjavama 10. i 32. te u skladu s člankom 17. stavkom 2. Povelje.

50. Nije sporno niti to da bi tumačenje koje predlaže društvo Constantin Film Verleih povećalo razinu zaštite intelektualnog vlasništva na unutarnjem tržištu.

51. Međutim, mora se imati na umu to da Direktiva 2004/48, kao i svaki propis koji se odnosi na intelektualno vlasništvo¹³, uspostavlja *ravnotežu* između, s jedne strane, interesa nositeljâ za zaštitu svojeg prava intelektualnog vlasništva, utvrđenog u članku 17. stavku 2. Povelje, te, s druge strane, zaštite interesâ i temeljnih prava korisnikâ predmeta zaštite kao i općeg interesa.

52. Kao što je to Sud pojasnio u više navrata, niti iz članka 17. stavka 2. Povelje niti iz sudske prakse Suda uopće ne proizlazi da je pravo intelektualnog vlasništva utvrđeno u toj odredbi nedodirljivo i da je stoga potrebno osigurati njegovu zaštitu na apsolutan način¹⁴.

53. Dakle, članak 17. stavak 2. Povelje ne zahtijeva da se upotrijebe sva dostupna tehnička sredstva kako bi se nositelju pomoglo da utvrdi moguće kršitelje, a da se ne vodi računa o tekstu odredaba Direktive 2004/48.

54. Što se konkretno tiče članka 8. Direktive 2004/48, Sud je već imao prilike pojasniti u presudi *Coty Germany* da se tom odredbom nastoje pomiriti različita prava, među ostalim, pravo nositeljâ na informaciju i pravo korisnikâ na zaštitu osobnih podataka¹⁵.

55. U kontekstu glavnog postupka, podaci koje je zatražilo društvo Constantin Film Verleih jesu, po definiciji, osobni podaci u smislu članka 2. točke (a) Direktive 95/46¹⁶, koji je postao članak 4. točka (a) Uredbe (EU) 2016/679¹⁷, jer mu oni moraju omogućiti da utvrdi uključene osobe¹⁸.

13 Vidjeti, među ostalim, presude od 16. veljače 2012., *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, t. 42. do 44.), od 29. srpnja 2019., *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623, t. 57.), od 29. srpnja 2019., *Pelham i dr.* (C-476/17, EU:C:2019:624, t. 32.), i od 29. srpnja 2019., *Spiegel Online* (C-516/17, EU:C:2019:625, t. 42.).

14 Vidjeti, među ostalim, presude od 29. siječnja 2008., *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54, t. 62. do 70.), od 16. veljače 2012., *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, t. 41.), od 19. travnja 2012., *Bonnier Audio i dr.* (C-461/10, EU:C:2012:219, t. 56.), od 3. rujna 2014., *Deckmyn i Vrijheidsfonds* (C-201/13, EU:C:2014:2132, t. 26.), i od 29. srpnja 2019., *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623, t. 72.).

15 Presuda od 16. srpnja 2015. (C-580/13, EU:C:2015:485, t. 28.)

16 Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.) U skladu s člankom 2. točkom (a) te direktive „osobni podaci” znači bilo koji podaci koji se odnose na utvrđenu fizičku osobu ili fizičku osobu koju se može utvrditi.

17 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka (SL 2016., L 119, str. 1.)

18 Sud je već imao prilike presuditi da IP adresa, čak i razmatrana zasebno, može biti osobni podatak. Vidjeti presude od 24. studenoga 2011., *Scarlet Extended* (C-70/10, EU:C:2011:771, t. 51.), i od 19. listopada 2016., *Breyer* (C-582/14, EU:C:2016:779, t. 49.).

56. No, iako iz uvodne izjave 32. Direktive 2004/48 proizlazi da ona nastoji osigurati puno poštovanje intelektualnog vlasništva u skladu s člankom 17. stavkom 2. Povelje, iz članka 2. stavka 3. točke (a) i uvodnih izjava 2. i 15. te direktive istodobno proizlazi da zaštita intelektualnog vlasništva ne bi trebala kočiti prije svega zaštitu osobnih podataka zajamčenu u članku 8. Povelje, pa navedena direktiva ne može konkretno utjecati na Direktivu 95/46¹⁹.

57. Ističem u tom pogledu iznimnu važnost članka 8. stavka 3. točaka (b) do (e) Direktive 2004/48 prema kojima se taj članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje odredbe koje uređuju odnosno ograničavaju pravo nositelja na informaciju, a osobito odredbe koje uređuju obradu osobnih podataka.

58. U takvom kontekstu smatram da nije na Sudu da izmijeni doseg izraza koje zakonodavac Unije koristi u članku 8. stavku 2. Direktive 2004/48, što bi dovelo u pitanje ravnotežu koju je zakonodavac želio postići prilikom donošenja te direktive i koju je jedino on nadležan uspostaviti²⁰.

59. Da se dopuni rečenica koju sam koristio u točki 43. ovog mišljenja, prihvaćanje tumačenja koje predlaže društvo Constantin Film Verleih ne bi za Sud značilo samo izmjenu članka 8. stavka 2. Direktive 2004/48, nego, povrh toga, i to da se u smislu povoljnog za interese nositeljâ pravâ intelektualnog vlasništva dovede u pitanje ravnoteža koju je uspostavio zakonodavac Unije.

60. Dodajem da je dinamično tumačenje koje predlaže društvo Constantin Film Verleih suprotno i općoj strukturi Direktive 2004/48 koja se zasniva na minimalnom usklađivanju kojem teži zakonodavac Unije, kao što to Komisija naglašava.

61. Naime, ta institucija s pravom ističe da takvo dinamično tumačenje nije prikladno u ovom slučaju jer je na temelju članka 8. stavka 3. točke (a) Direktive 2004/48 zakonodavac Unije izričito predvidio mogućnost za države članice da odgovore na tu dinamičnu zabrinutost priznajući nositeljima „pravo na dobivanje potpunijih informacija”.

62. Drugim riječima, dinamično tumačenje Direktive 2004/48 od strane suda Unije, radi prilagodavanja novim ponašanjima do kojih dolazi na internetu, nije nužno stoga što države članice imaju ovlast donositi dopunske mjere koje se odnose na ta ponašanja.

63. Radi iscrpnosti, ukazujem naposljetku da se na članak 47. Sporazuma TRIPS²¹, koji uvodi jednostavnu mogućnost da se predvidi pravo na informaciju, ne može pozvati u potporu tumačenju koje predlaže društvo Constantin Film Verleih²².

64. Zbog svih tih razloga smatram da članak 8. stavak 2. točku (a) Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da se pojam „imena i adrese” utvrđen u toj odredbi ne odnosi, u slučaju korisnika koji je na internet stavio datoteke kojima se povređuje pravo intelektualnog vlasništva, na adresu elektroničke pošte, telefonski broj, IP adresu upotrijebljenu za stavljanje tih datoteka na internet ili IP adresu upotrijebljenu prilikom zadnjeg pristupa korisničkom računu.

19 Presuda od 16. srpnja 2015., Coty Germany (C-580/13, EU:C:2015:485, t. 31. do 33.)

20 Vidjeti po analogiji presudu od 15. rujna 2016., Mc Fadden (C-484/14, EU:C:2016:689, t. 69. do 71.).

21 Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, koji čini Prilog 1.C Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO), potpisan u Marakešu 15. travnja 1994. i odobren Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL 1994., L 336, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 3.). U skladu s člankom 47. tog sporazuma, naslovljenim „Pravo na informaciju”, „[o]sim ako je u neskladu s ozbiljnošću povrede, članice mogu propisati da tijela sudske vlasti imaju ovlasti da nalože kršitelju da obavijesti nositelja prava o identitetu trećih osoba uključenih u proizvodnju i distribuciju robe ili usluga koje su predmet povrede kao i o njihovim distribucijskim kanalima”.

22 U istom smislu, vidjeti presudu od 29. siječnja 2008., Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, t. 60.). U svakom slučaju, iako se odredbe prava Unije trebaju u *najvećoj mogućoj mjeri* tumačiti s obzirom na međunarodno pravo, osobito kada takve odredbe imaju za cilj upravo provođenje međunarodnog sporazuma koji je Unija sklopila (vidjeti, među ostalim, presudu od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 35. i navedenu sudsku praksu), člankom 47. Sporazuma TRIPS ne može se ovlastiti Sud da odstupi od jasnog teksta članka 8. stavka 2. točke (a) Direktive 2004/48.

65. Prema tome, države članice nemaju na temelju te odredbe obvezu predvidjeti mogućnost da nadležna sudska tijela narede dostavu tih informacija u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva.

V. Zaključak

66. S obzirom na prethodno navedeno, predlažem Sudu da na prethodna pitanja Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud, Njemačka) odgovori kako slijedi:

Članak 8. stavak 2. točku (a) Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva treba tumačiti na način da se pojam 'imena i adrese' utvrđen u toj odredbi ne odnosi, u slučaju korisnika koji je na internet stavio datoteke kojima se povređuje pravo intelektualnog vlasništva, na adresu elektroničke pošte, telefonski broj, IP adresu upotrijebljenu za stavljanje tih datoteka na internet ili IP adresu upotrijebljenu prilikom zadnjeg pristupa korisničkom računu.

Prema tome, države članice nemaju na temelju te odredbe obvezu predvidjeti mogućnost da nadležna sudska tijela narede dostavu tih informacija u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva.